

KÖYLÖN OSUUSKAUPPA R.L.

1952

Käsi kädessä yhteis- voimin

Turvatumpaan taloudelliseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin tähtäsi alusta alkaen osuustoiminnallisten uranuurtajain ajatus Rinta rinnan varsinaisen osuuskauppaliikkeen kanssa onkin kehittynyt osuuskaupallinen vakuutus-toiminta, joka pyrkii laajojen kansankerrosten taloudellisen aseman kaikin-puoliseen turvaamiseen. Kansa-yhtiö on rakennettu kansan voimin. kansaa palvelemaan.

Sairauden, kuoleman tai vanhuuden kohdatessa antaa Kansa-yhtiön henki-vakuutus tarvittavan tuen ja luo vanhuuteen välttämätöntä turvallisuutta. Kansa-yhtiö on osuuskauppaväen oma vakuutuslaitos.

■ KANSA-YHTIÖ ■

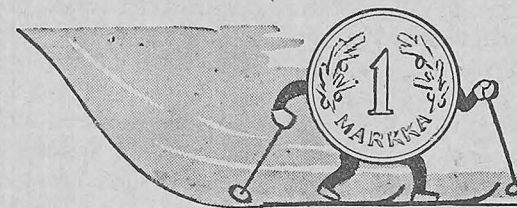
30 vuotta Suomen kotien suojana

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA R.L. 1952

45:DES TOIMINTAVUOSI

Oy. Kehityksen Kirjapaino, Pori, 1953

SUOMEN TALOUSELÄMÄ VUONNA 1952

Maa-ilmantaloudessa tapahtui vuoden vaihteen 1951/1952 tienoilla käänne kaukoidän sodan aiheuttamasta korkeasuhdanteesta heikkenevään suuntaan. Eräillä tuotannon aloilla ilmeni menekkivaikeuksia, niistä johtuvan tuotannon supistumista ja hintojen alenemista. Nämä ilmiöt heijastuivat maamme talouteen siten, että jo vuoden alkupuolella tärkeimpien vientitavaroittemme puutavaran, selluloosan ja paperin tuontia ostajamaissa viranomaisten toimesta supistettiin. Samalla esitettiin hintojen alentamisesta voimakkaita vaatimuksia, joihin suomalaisten ja ruotsalaisten viejien oli pakko lopulta suostua. Seurauksena oli maamme viennin voimakas supistuminen niin määrällisesti kuin markkamääräisestikin. Johdonmukaisesti viranomaisten oli ryhdyttävä myös supistamaan tuontia, mutta ulkomaankaupan liiketoimien vaatiman pitkän ajan vuoksi näiden toimenpiteiden vaikutukset eivät vielä paljon tuntuneet. Vapaan viennin arvo oli 156.745 milj. mk ja tuonnin arvo 182.080 milj. mk, joten kauppataaseemme osoitti 25.334 milj. mk:n tuonti-enemmyyttä, kun edellisenä vuonna vienti oli 31.303 milj. mk suurempi kuin tuonti.

Viennin pienentyminen aiheutti tietysti monenlaisia muutoksia talouselämässämme. Vientiteollisuus supisti menekkivaikeuksien vuoksi tuotantoaan ja vähensi raakapuun ostoja. Alkoi ilmetä työttömyyttä — vuoden lopussa työttömien luku oli 35.501 —, ja metsänmyyntitulot maaseudulla pienenivät. Ostokyvyn heikkenemistä alkoi selvästi ilmetä, minkä johdosta myös kotimarkkinateollisuus joutui menekkivaikeuksiin sekä vähentämään työtilaisuuksia.

Viennin supistuminen vaikutti myös rahamarkkinoiden kehitykseen. Edellisen vuoden lopussa Suomen Pankissa ja liikepankeissa olleet melkoisen runsaat valuuttamäärät helpottivat silloin rahatilannetta. Viennin supistuessa ne hupenivat hyvin nopeasti aiheuttaen omalta osaltaan kireyttä rahamarkkinoilla. Säästötoiminta oli vuoden alkupuolella vielä melkoisen voimakasta, mutta työväestön työtulojen vähentyessä ja maaseudun metsätulojen ehtyessä talletusten kerääntyminen alkoi syyspuolella selvästi hidas-

tua. Yleisön varsinaiset talletukset kaikissa luottolaitoksissa lisääntyivät vuoden kuluessa 41.776,6 milj. mk, kun vastaava talletusten kasvu edellisenä vuonna oli 39.677 milj. mk. Rahamarkkinoiden kiristyminen ilmenee kuitenkin vielä selvemmin rahalaitosten koko ottolainauksen kehitystä koskevista numeroista. Edellisenä vuonna koko ottolainauksen lisäys oli 59.474 milj. mk, mutta kertomusvuonna ainoastaan 27.110,0 milj. mk. Vuoden lopulla rahatilanne olikin äärimmäisen kireä. Keskuspankin diskonttokorko pysytettiin koko vuoden ajan muuttumattomana, $5\frac{3}{4}$ %:ssa. Haitallisen kilpailun estämiseksi yksityisten luottolaitosten kesken saatiin vuoden alkupuolella aikaan korkosopimus, jolloin ylimmäksi talletuskoroksi eräitä poikkeuksia lukuunottamatta sovittiin, rahalaitosten suuruudesta riippuen, $5\frac{1}{2}$ — $5\frac{3}{4}$ % ja shekkitilikoroksi $1\frac{1}{2}$ %.

Ulkomaankaupan aiheuttamien vaikeuksien lisäksi myös kotimaassa maatalouden alalla koettiin suuria vaikeuksia. Loppukesän ja syksyn onnettomat sääsuhteet muuttivat alku- ja keskikesästä verrattain lupaavilta näyttäneet satotoiveet nopeasti aivan päinvastaisiksi. Varsinkin eräissä osissa maata tuli käytännöllisesti katsoen miltei katovuosi. Suoritetun arvioinnin mukaan syysrukiin, kauran ja ohran sato jäi edellisen vuoden satoa pienemmäksi ja laadultaan tulos oli kaikkien viljelyskasvien osalta viimevuotista heikompi, vastaavien suhdelukujen vaihdellussa 55 %:sta (kevätehnä) 86 %:iin (syysvehnä ja peruna).

Kuten jo mainittiin, edellä selostetut erilaiset tekijät aiheuttivat supistumista myös tuotannollisessa toiminnassa. Alkupuolella vuotta teollisuuden volyyymi-(määrä)indeksit olivat vielä suunnilleen edellisen vuoden tasolla, mutta nimenomaan syyspuolella on ollut havaittavissa osittain voimakastakin laskua. Taloudellista aktiviteettia osoittava Mercatorin indeksi laski edellisen vuoden kokonaisluvusta 124 vuonna 1952 kokonaisluvuun 120.

Työmarkkinat olivat vuoden aikana yleensä suhteellisen rauhalliset. Hallitus voi valtalakiin nojautuen puuttua esiintyneisiin työriitoihin. Toisaalta myös uhkaava työttömyys aiheutti sen, että työriitaisuuksia ei varsinaisilla työmarkkinoilla ollut. Sen sijaan vuoden lopulla alkoi eräillä henkisen työn aloilla ilmetä melkoisen vakavia erimielisyyksiä, joiden selvittely kuitenkin jäi seuraavan vuoden puolelle.

Hintataso pysyi koko vuoden ajan melkoisen vakaana. Uusi elinkustannusindeksi, joka otettiin käyttöön lokakuussa 1951 ja joka oli edellisen vuoden joulukuussa 100, oli vuoden lopussa 102. Vuoden kokonaisindeksiksi jäi 101. Vanha elinkustannusindeksi, joka viime vuoden lopussa oli 1071, oli vuoden 1952 joulukuussa 1117. Siinä oli siis tapahtunut 46 pisteen eli noin 4 %:n nousu. Sen sijaan kotimarkkinatavarain tukkuhintaindeksi laski vuoden kuluessa aika huomattavasti. Vuoden 1951 joulukuussa se oli 1928 ja viime vuoden lopussa ainoastaan 1765, joten lasku oli 163 eli 9,4 %. Vuoden keskiindeksien lasku sen sijaan oli ainoastaan 16 pistettä eli ei täyttä 1 %:a, joten siis voidaan sanoa tukkuhintatason pysyneen hyvin vakaana.

KÖYLIÖN OSUUSKAUPPA R.L. V. 1952

Osuuskuntamme 45:s toimintavuosi on jäänyt taakse. Mieli hyvin voidaan merkitä aikakirjoihin, että päättynyt vuosi oli liikkeellemme monessa suhteessa menestyksellinen. Liikevaihto kohosi uuteen ennätysmäärään ja oli siinä lisäystä 14,3 %. Talletustoiminnan kehitys oli myös erittäin hyvä. Talletukset lisääntyivätkin yli 4 milj. markalla ja tekee lisäys 33 %. Ylijäämän palautuksessa siirrettiin puolet osuusmaksutilille. Tästä sekä uusien jäsenten maksamista eristä johtuen nousi osuuspääoma tavallista ripeämmin, ollen vuoden lopussa mk 807.639:—. Lisäys oli mk 329.628:—. On ollut mieluisaa todeta, että jäsenten osuusmaksutilille on ylijäämän palautuksina karttunut rahaa. Myöhemmin tapahtuva osuusmaksun muuttaminen nykyistä rahanarvoa vastaavaksi ei siten muodostu kenellekään rasittavaksi. Neljätoista jäsentä on jo kiiruhtanut ennen koroituspäättöksen tekoa maksamaan osuusmaksunsa 3.000 markkaan.

Liikkeemme osallistui Satakunnan Suomi Karjakerhon 28—29. 6. 1952 Yttilässä pidetyn karjanäyttelyn yhteyteen järjestettyyn konenäyttelyyn. Konenäyttelymme oli hyvin edustava, vaikkakin meiltä puuttui eräitä viimeisimpiä isoja maatalouden koneuutuuksia. Näyttelyn ansiosta koneiden menekki lisääntyi 81,8 %:lla edelliseen vuoteen verrattuna. Tämän toimintakertomuksen kansikuvana näette vielä liikkeemme osaston konenäyttelystä.

Päättynyt vuosi eli hyvin sateinen. Siitä johtuen viljat eivät tahtoneet tuleentua ja sadon korjuu myöhästyi sekä hidastui. Puitu vilja oli yleensä normaalia kosteampaa. Maanviljelijät koettivat viljojaan kuivattaa, mutta jäivät ne tavallisesti sittenkin liian kosteiksi. Tällaisen viljan markkinoinen oli hyvin vaikeata. Koetimme maksaa siitä mahdollisimman hyvää hintaa, josta johtuen saimmekin viljakaupasta tappiota.

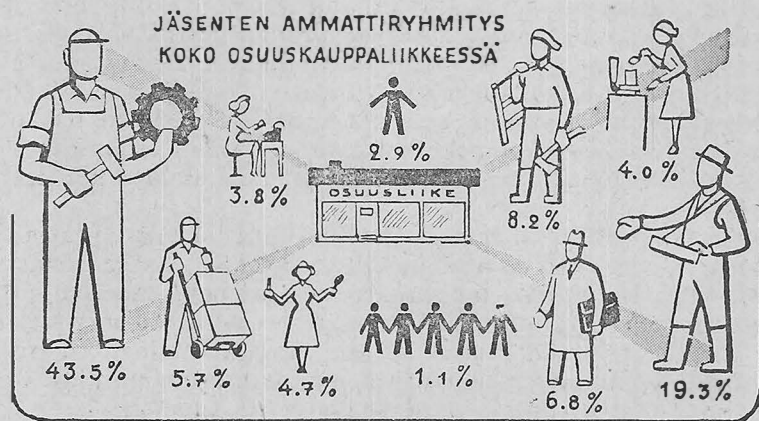
Puolukoita, karpaloita ja kananmunia välitimme suuremmat määrät kuin koskaan aikaisemmin. Kananmunakaupassa pääsimmekin 10:lle tilalle edistysmielisistä osuuskaupoista. Kana-

talouden kannattavuus parani tilivuonna (15. 9. 1951—14. 9. 1952) varsin huomattavasti. Tuotantokustannusten nousu oli enää vain 6 mk/kg, mutta munien keskimääräinen hinnan nousu oli 43 mk/kg. Olemme seuranneet joustavasti hintamarkkinoilla tapahtuvia vaihteluita ja pyrkineet maksamaan aina parhaan mahdollisen hinnan.

Ruoka- ja teollisuusperunaa välitimme myös enemmän kuin edellisenä vuonna. Teollisuusperunaa toimitimme Oy. Perunalle Tampereelle sekä Satakunnan Perunajauhotehtaalle Kokemäelle. Ruokaperunoiden heikko lajittelu haittasi kunnollisen hinnan saantia. Sokerijuurikasta välitimme Turengin Raakasokeritehtaalle tekemiemme viljelyssopimusten puitteissa. Toimittamissamme sokerijuurikkaissa oli multapitoisuus hyvin alhainen, vaihdellen 11,25—15 %:iin. Muilla viljelmillä lienee multapitoisuus ollut 30—40 %:n väliltä.

Työttömyyttä esiintyi toimialueellamme jonkin verran. Kevätkausina työttömien luku nousi Köyliön pitäjässä n. 50, mutta oli se sitten marras—joulukuulla jo 100 hengen paikkeilla. Työttömyydestä kärsimään joutuneiden perheiden ostokyky on ollut normaalia heikompi.

II. JÄSENISTÖ

Vuoden 1952 alussa oli jäsenmäärä 993. Kertomusvuoden aikana liittyi uusia jäseniä 92 ja erosi kuoleman takia 3 sekä

paikkakunnalta poismuuton ym. takia 15, joten jäsenmäärän lisäys oli 74 ja koko jäsenmäärä vuoden lopussa 1.067.

Ammattien perusteella jakautui osuuskuntamme jäsenistö seuraavasti:

	Miehiä	Naisia	Yht.
I Maanviljelijät ja heihin verrattavat	347	210	557
II Maatalous- ja metsätyöläisiä	78	40	118
III Teknillisten ja vapaiden ammattien harjoittajat sekä virkamiehet	15	11	26
IV Toimisto- ja huolintatyöntekijät ..	1	4	5
V Myyntitehtäviä suorittavat henkilöt	13	21	34
VI Varasto- ja kuljetustyöntekijät	31	12	43
VII Palveluksia suorittavat henkilöt ...	29	31	60
VIII Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä ..	122	65	187
IX Ilman ammattia olevat tai ammatti tuntematon	20	8	28
X Ryhmäjäseniä	—	—	9
Yhteensä	656	402	1.067

Osuusmaksu on ollut 300 markkaa. Sen koroittaminen nykyistä rahanarvoa vastaavaksi on ollut käsiteltävänä edustajiston kokouksessa, mutta on myönteisen päätöksen aikaansaaminen siirtynyt. Ylijäämän palautuksesta on kuitenkin osa siirretty jäsenten osuusmaksutilille ja ovatpa monet jäsenet suorastaan maksaneetkin jo osuusmaksutililleen mk 3.000:—.

Osuusmaksuja on suoritettu seuraavasti:

a) maksanut osuusmaksua 3.000:—	14	1,3 %
b) maksanut osuusmaksua 300:— tai enemmän	862	80,7 %
c) osuusmaksun vuotuiserät täsmäll. maks. ...	22	2,0 %
d) osuusmaksun vuotuiserät osittain maks. ...	117	11,0 %
e) osuusmaksun suorittamisen kokonaan laiminlyöneitä	52	5,0 %
Yhteensä	1.067	100 %

III. LIIKETOIMINTA

Toimipaikat

Kertomusvuonna ei uusia toimipaikkoja perustettu lukuunottamatta Yttälään rakennettua kioskia. Pajulan kylän jakamo lopetti toimintansa liikkeemme lukuun elokuun alussa. Teuras-karjan ostotoiminta on myös ollut pysähdyksissä vuoden puolivälistä alkaen.

Liikkeellämme oli toiminnassa vuoden päättyessä 9 sekatavaramyymälää, 2 ruokatavaramyymälää, 2 jakamoa, 2 kioskia, leipomo, keskusvarasto ja konttori.

Liikevaihto kohosi uuteen ennätysmäärään, ollen se mk 133.334.974:— ja on siinä lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna mk 16.724.076:— eli 14,3 %. Kun edistysmielisten osuiskauppojen yhteinen keskimääräinen myynnin lisäys oli 9,5 %, niin on liikkeemme saavuttama tulos 4,8 % sitä suurempi.

Eri myymälöiden osalle jakaantui vuosimyynti seuraavasti:

	1952	+ lisäys, — vähennys	%
M:lä 1 Yttilä	14.868.930:—	+ 3.136.880:—	26,7
„ 2 Nummi	19.373.892:—	+ 2.221.556:—	13,0
„ 3 Tuiskula	12.771.513:—	+ 2.589.745:—	25,4
„ 4 Vuorenmaa ...	9.435.615:—	— 400.466:—	4,1
„ 5 Peipohja	7.825.235:—	— 4.562.727:—	36,8
„ 6 Kankaanpää ..	9.447.089:—	+ 2.591.504:—	37,8
„ 7 Lähteenkylä ..	9.914.805:—	+ 1.560.460:—	18,7
„ 8 Voitoinen	7.383.633:—	+ 970.820:—	15,1
„ 9 Tuomaala	3.226.726:—	+ 1.633.388:—	102,5
R.os. 1 Nummi	7.921.133:—	+ 3.150.533:—	66,0
„ 2 Peipohja	5.561.488:—	+ 196.848:—	3,7
Kioski, Yttilä	144.767:—	+ 144.767:—	100,0
„ Nummi	—	— 386.241:—	100,0
Keskusvarasto	1.610.580:—	+ 146.415:—	10,0
Maatalousvarasto	23.849.568:—	+ 3.730.594:—	18,5
	mk 133.334.974:—	+ 16.724.076:—	14,3

Nummen ja Tuiskulan kioskin myynti on liitetty asianomaisen myymälän liikevaihdoksi.

Myynti eri kuntien alueella oli seuraava:

Köyliön kunnassa	116.721.525:—
Kokemäen kunnassa	16.613.449:—
	mk 133.334.974:—

Leipomo

Leipomon tuotannon arvo oli ominhinnoin mk 1.990.938:— ja on siinä vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna mk 154.772:— eli 7,2 %. Tuotannossa tapahtunut pieni vähentyminen johtuu keksituotteiden valikoimien ja tarjonnan lisääntymisestä.

Kieskit

Viime keväänä rakennettiin kioski Yttilään. Sen liikevaihto oli mk 144.767:—. Nummen kioskin myynti oli mk 591.465:— ja Tuiskulan kioskin mk 196.534:—.

Teuraskarjakauppa

Teuraskarjan ostot jatkuivat alkuvuodesta voimaperäisenä, mutta lopulla vuotta se oli kokonaan pysähdyksissä, lukuunottamatta omien myymälöiden myyntiin tarvittavia määriä. Tämän osaston myynti oli mk 6.800.581:—. Teuraskarjan ostajina toimivat alkupuolella vuotta Väinö Teperi ja myöhemmin 2 kk ajan Eino Isotalo.

IV. TAVARAIN HANKINTA

Tavarain saanti oli kertomusvuonna hyvä. Tuntuvampaa puutetta oli enää vain kumijalkineiden sekä työpukujen saannissa.

Ostot on voitu entistä tarkemmin keskittää omaan tukku-liikkeeseen OTK:hon, sillä se on tullut toimituskykyisemmäksi. KK:lta on ostettu kaikki paperialan tavarat. Tilaston mukaan hankittiin tavaraa eri myyjiltä seuraavasti:

OTK:lta	86.318.751:—	eli 67,9 %	ostoista
OTK:n tytäryhtiöiltä	723.601:—	„ 0,6 %	„
KK:lta	799.845:—	„ 0,6 %	„
KK:n jäsenosuusliikkeiltä ..	673.222:—	„ 0,5 %	„
Yksityisiltä a)	2.439.214:—	„ 1,9 %	„
Yksityisiltä b)	3.751.111:—	„ 3,0 %	„
Käteisostot	32.375.272:—	„ 25,5 %	„
	mk 127.081.016:—	eli 100 %	ostoista

Maataloustuotekauppa

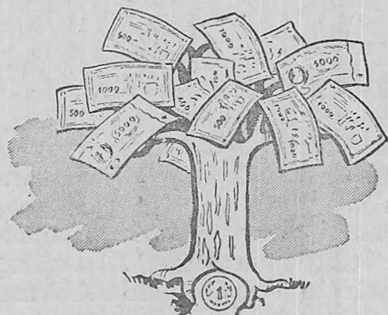
Toimialueemme maataloustuottajilta ostettiin erilaisia maataloustuotteita, etupäässä kananmunia, perunoita, viljaa, teuraskarjaa ja omenia. Keiritytuotteista ostettiin puolukoita ja karpaloita enemmän kuin aikaisempina vuosina. Edellämainitut ostot tekivät yhteensä mk 31.338.637:— ja lisääntyivät ne mk 2.126.728:— eli 7,3 %. Kun näitä tuotteita ostettiin vielä OTK:n ym. kautta, niin tekivät nämä ostot yhteensä mk 34.214.902:—.

Maataloustarvikkeita välitettiin maanviljelijöille seuraavasti:

Maatalouskoneita ja niiden osia	1.118.596:—
Väkilannoitteita ja maatalouskalkkia	5.452.698:—
Väkirehuja ja rehusuoloja	7.664.031:—
Siementavaroita	956.631:—

Yhteensä mk 15.191.956:—

Edellämainittujen tarvikkeiden hankinta ja kauppa lisääntyi 4,3 milj. markalla eli 37,5 %.

V. SÄÄSTÖKASSA

Säästökassan toiminta päättyneeltä vuodelta muodostui hyväksi. Oman panoksensa tulokseen antoi ”Neljäs Naseva Nykäys”-niminen talletusten hankintakilpailu. Sen aikana talletukset lisääntyivät 934.276 markalla ja sillä tuloksella voitimme kilpatoveriksemme määrätyn Oitin Osuusliikkeen.

Vuoden lopulla alkoi uusi talletusten hankintakilpa ja päättyy se 28. 2. 1953. Tämäkin kilpailukausi näyttää tuottavan runsaan lisäyksen säästökassatallettajiin sekä talletusten rahamäärään nähden. Jälempänä oleva tilasto osoittaa yksityiskohtaisemmin säästökassamme toiminnan.

Talletukset vuoden alussa	12.166.793:—	
Talletettu vuoden aikana	8.937.313:—	
Korkoja liitetty pääomiin	790.464:—	
Panot yhteensä	9.727.777:—	
Vuoden aikana nostettiin	5.713.271:—	
Lisäys yhteensä	4.014.506:—	4.014.506:—

Talletukset vuoden lopussa mk 16.181.299:—

Säästökassan vastakirjoja oli käytännössä vuoden lopussa 960 ja keskimääräinen talletus kirjaa kohti oli mk 16.856:—. Kertomusvuoden aikana oli tallettajain lukumäärän lisäys 215. Päättynyt vuosi oli erittäin menestyksellinen säästökassatoiminnallemme.

Lainatili

Velkakirjalainatilillä oli talletuksia vuoden lopussa mk 1.695.956:—. Ne lisääntyivät vuoden aikana 97.538 markalla.

Korkoa on maksettu sekä säästökassan että lainatilin talletuksille korkein kulloinkin sallittu määrä. Tammikuun loppuun se oli 5,5 % ja siitä alkaen 5,75 %.

VI. KIINTEISTÖT JA KALUSTOT

Kiinteistöt

Kertomusvuonna rakennettiin Yttilään kiosk. Muuta suora-naista rakennustoimintaa ei ollutkaan. Yttilässä uusittiin varas-torakennuksen katto ja Tuiskulan myymälässä uusittiin uunit. Kiinteistöjen arvosta tehtiin poistoa 3 %:n mukaan mk 251.200:— ja jäi niiden arvoksi tilinpäätökseen mk 8.270.801:—.

Kalustot

Päättyneenä vuonna ostettiin Bedford-merkkinen kuorma-auto, Tuiskulan ja Lähteenkylän myymälöille sähkökäyttöiset kahvimyllyt, leipomon sähkökäyttöinen taikinanvaivauskone sekä useihin myymälöihin näyttelyhyllyköitä.

Kalustohankintoihin käytettiin varoja mk 1.093.715:— ja poistoa tehtiin mk 423.915:—, jonka jälkeen kalustojen arvoksi tilinpäätökseen jäi mk 2.111.000:—.

VII. HUOLTOTOIMINTA JA VAKUUTUKSET

Jäsenten hautausvakuutus

Kansa-yhtiössä otettu 5.000 markan määräinen hautausvakuutus on ollut edelleen voimassa. Vakuutuksessa oli 663 jäsentä. Ostojen vähimmäisrajana hautausvakuutukseen pääsemiseksi on ollut mk 15.000:—.

Kuluneen vuoden aikana on kuoleman kautta siirtynyt pois joukostamme seuraavat jäsenet:

Aärinen, Vilho	jäsen n:o	425
Männistö, Kustaa	„ „	440
Riihimäki, Aino	„ „	1188

Tapaturmavakuutukset

Tapaturman varalta on liikkeemme henkilökunta ja työntekijät vakuutettu Kansa-yhtiössä. Tapaturmia ei sattunut.

Eläkevakuutus

Vähintään 3 vuotta liikkeemme tai jonkun muun edistysmielisen osuuskaupan palveluksessa olleet toimihenkilöt ovat vakuutettu Eläkekassa Tuessa. Vakuutusehtojen mukaan vakuutuksesta aiheutuvat kustannukset maksaa puoliksi liike ja toisen puolen vakuutuksessa olevat henkilöt itse. Vakuutuksessa oli vuoden päättyessä 11 henkilöä.

Ryhmähenkivakuutus

Liikkeemme toimihenkilöistä ovat kaikki vähintään kolme vuotta palvelleet ryhmähenkivakuutettu vakuutusyhtiö Kansassa. Vakuutussummat ovat seuraavat:

Palvelusaika	Perheetön	Perheellinen
3 v.	15.000:—	20.000:—
5 v.	25.000:—	40.000:—
10 v.	40.000:—	75.000:—
15 v.	50.000:—	100.000:—

Kumminlahjat

Edelleenkin on ollut voimassa kumminlahjana annettava 500 markan säästökassatalletus jäsenperheeseen syntyvälle lapselle. Päättyneenä vuonna annettiin kumminlahjoja 15 lapsukaiselle.

Palovakuutukset

Kiinteistöt, irtaimistot ja tavaravarastot ovat vakuutettu täydestä arvostaan Kansa-yhtiössä.

VIII. VALISTUSTOIMINTA

Osuustoiminnalliset julkaisut

Kuluttajain Lehti on tilattu liikkeen varoilla jokaiseen jäsenperheeseen ja tuli sitä 777 vsk. eli 72,8 % jäsenmäärästä. Edustajiston, hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenille on tilattu Osuusliike-lehti sekä henkilökunnalle Työtoveri-lehti. Viljelijä-nimistä lehteä on jaettu ilmaiseksi maanviljelijäjäsenille 131 vuosikertaa. Kuluttajain Lehdessä on julkaistu 7 omaa sivua, jonka nimenä on ollut "Köyliön Kaiku".

Valistusjuhlat

Osuuskaupallisia valistusjuhlia pidettiin toimialueellamme neljässä eri paikassa. Puhujana oli August Pekkanen KK:sta. Edellämainitun lisäksi vietettiin myös ns. kodinviikkoa, jonka aikana järjestettiin kaksi juhlatilaisuutta. Niissä oli puhujana KK:n toimihenkilö Onni Peltonen.

Kurssitoiminta

KK:n järjestämille kursseille ovat toimihenkilöt osallistuneet seuraavasti: kirjeellisille alkeiskursseille 2, konttoristien kursseille 1, sekä myymälänhoitajaksi pyrkivien kursseille 4 henkilöä.

Raumalla pidetylle lyhyelle liha-alan kurssille osallistui liikekeestämme Jenny Mäkelä, Sisko Sulonen ja Heino Vierimaa. KK:n kirjanpitäjien kurssin kävi liikkeemme kirjanpitäjä Hellevi Metsalo.

Toimihenkilöiden ammattitaitoa on pyritty kehittämään edellämainittujen kurssien avulla. Niiden lisäksi on pidetty liikkeen sisäisiä neuvottelu- ja opastustilaisuuksia.

IX. HALLINTO JA HOITO

Jäsenten edustajisto

Päättäneenä vuonna suoritettiin edustajiston täydennysvaalit. Vaaleihin osallistui 580 jäsentä ja tekee se 54,51 % silloisesta jäsenmäärästä. Edustajisto on pitänyt 2 kokousta. Siihen ovat kuuluneet:

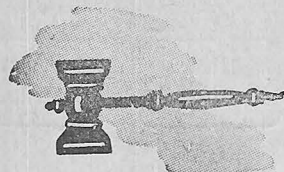
Vuosiksi 1949—1952 valitut:

Varpiala, Paavo, opettaja, Tuiskula
Salonius, Aarne, metsätyönjohtaja, Järvenpää
Aro, Oiva, maanviljelijä, Tuohiniemi
Valtanen, Paavo, pienviljelijä, Tuiskula
Aro, Oskari, kirvesmies, Lähteenkylä
Huhtala, Vihtori, pienviljelijä, Karhia
Ahlman, Eino, kirvesmies, Yttilä
Rauvola, Eino, kivityömies, Peipohja
Rantala, Erkki, vanginvartija, Kankaanpää
Haanpää, Frans, pienviljelijä, Kepola

Vuosiksi 1951—1954 valitut:

Tupala, Eino, pienviljelijä, Kepola
Lepola, August, pienviljelijä, Järvenpää
Vesanto, Oskari, pienviljelijä, Köyliö, Puolimatka
Jaakkola, Nestor, pienviljelijä, Peipohja
Lehtilä, Frans, työmies, Karhia
Tuominen, Väinö, pienviljelijä, Voitoinen
Sulonen, Vilho, muurari, Köyliö, Kepola
Aila, Aarne työmies, Köyliö, Kepola
Jaakkola, Erkki, pienviljelijä, Lähteenkylä
Meskanen, Einari, pienviljelijä, Pajula

Toimitetun vaalin perusteella tulivat erovuorossa olevien tilalle edustajistoon vv. 1953—1956 valituksi seuraavat: Yrjö Lehtinen, Aarne Munttila, Vihtori Huhtala, Vihtori Viljanen, Adam Lehtimäki, Vilho Munttila, Oiva Aro, Eino Ahlman, August Rakkolainen ja Frans Haanpää.

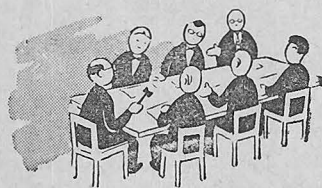

Hallintoneuvosto

Hallintoneuvostoon v. 1952 ovat kuuluneet seuraavat osuuskunnan jäsenet:

Sulonen, Vilho, muurari, Kepola
 Mattila, Usko, vaunujentarkastaja, Peipohja
 Ojala, Jalmari, vanginvartija, Vuorenmaa
 Aila, Lauri, työmies, Kepola
 Riikonen, Eemil, maanviljelijä, Kakkuri
 Lepistö, Eino, pienviljelijä, Tuiskula
 Ojala, Vilho, pienviljelijä, Tuiskula
 Huhtala, Vihtori, pienviljelijä, Karhia
 Litjo, Iivari, pienviljelijä, Lähteenkylä

Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Vilho Sulonen. Hallintoneuvosto on pitänyt 5 kokousta.

Johtokunta

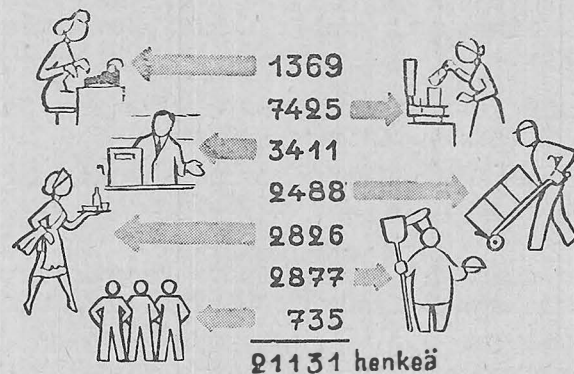
Johtokuntaan ovat kuuluneet sääntöjen määräämänä puheenjohtajana johtaja Aarne Jäntti ja hallintoneuvoston valitsemina muina jäseninä seppä Evert Vuorinen, vaatturi August Salminen ja pienviljelijä Frans Salonen. Johtokunta on pitänyt 14 kokousta. Hallintoneuvoston puheenjohtaja Vilho Sulonen on osallistunut johtokunnan kokouksiin.

Myymäläneuvostot

Myymäläneuvostoihin ovat kuuluneet seuraavat osuuskuntamme jäsenet:

- M:lä 1 Yttilä: Frans Salonen, Evert Vuorinen, Aug. Salminen ja Vilho Sulonen. Kokouksia pidetty 8.
- „ 2 Nummi: Vilho Sulonen, Aarne Munttila, Martti Harju, Kalle Laine, Yrjö Koivisto ja Lauri Aila. Kokouksia pidetty 12.
- „ 3 Tuiskula: Eino Lepistö, Paavo Varpiala, Arvo Kasala, Adam Lehtimäki ja Paavo Valtanen. Kokouksia pidetty 9.
- „ 4 Vuorenmaa: Jalmari Ojala, Niilo Vahekoski, Lasse Leijon ja Vihtori Lummi. Kokouksia pidetty 10.
- „ 5 Peipohja: Usko Mattila, Niilo Iso-Ilomäki, Lauri Iso-Ilomäki, Arvo Pihlava ja Yrjö Maunula. Kokouksia pidetty 12.
- „ 6 Kankaanpää: Vihtori Viljanen, Vihtori Vidgren, Nestori Hakala ja Risto Mattila. Kokouksia pidetty 7.
- „ 7 Lähteenkylä: Iivari Litjo, Vihtori Metsalo, Evert Vuorinen, Lauri Aro ja Aug. Salminen. Kokouksia pidetty 9.
- „ 8 Voitoinen: Vilho Ojala, Kalle Tuomola, Frans Pörrö, Pauli Orre ja Juho Rouhiainen. Kokouksia pidetty 8.
- „ 9 Tuomaala: Reinhold Pohjolainen, Toivo Kuokkanen, Viljo Javanainen, Toivo Haikonen ja Leevi Rakkolainen. Kokouksia pidetty 5.

X. HENKILÖKUNTA

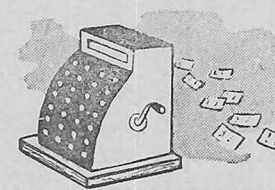

Uusiksi toimihenkilöiksi valittiin: myymälänhoitajaksi Antti Aro ja myymäläapulaisiksi: Leila Lehto, Ritva Virtanen ja Hulda Ojala sekä konttoriapulaiseksi Tuovi Hinkka. Autonapumieheksi otettiin Kauno Vuori.

Eri toimipaikoissa oli toimihenkilöitä seuraavasti:

	Naisia	Miehiä	Yht.
Konttorissa	2	1	3
Myymälöissä	12	9	21
Varastossa ja kuljetuks.	—	6	6
Leipomossa	2	—	2
Yhteensä	16	16	32

XI. LIIKETULOKSET JA TALOUDELLINEN ASEMA

Liikkeen tuottama taloudellinen tulos, erittäin raskaaksi muodostuneesta verotuksesta huolimatta, muodostui varsin tyydyttäväksi. Myynnin nousu peitti lisääntyneet kustannukset, joten ne jäivät hyvin kohtuullisiksi. Liiketoiminnan tulokset ja taloudellinen asema ilmenevät jätteenä olevasta tilinpäätöksestä.

Tilientarkastus

Kertomusvuoden tilien tarkastuksen suorittivat KK:n määräämänä Esko Nykänen ja Erkki Ranne sekä osuuskunnan edustajiston valitsemina Helvi Virto ja Yrjö Lehtinen.

Kassan ja liiketoiminnan tarkkailu

Kuukausittain ovat hallintoneuvoston valitsemina toimittaneet kassan ja liiketoiminnan tarkkailun Vilho Sulonen ja Martti Harju.

OMAIKUUSTASE

Vastaavat:

Varsinainen omaisuus

Rahoitusomaisuus

Rahat ja pankkisaamiset ...	963.259:—	
Arvopaperit	896.306:—	
Tilisaamiset	122.472:—	1.982.037:—

Vaihto-omaisuus

Valmiit tavarat ja puolivalmisteet	19.497.510:—	
--	--------------	--

Käyttöomaisuus

Aineellinen		
Tontit	150.000:—	
Rakennukset	8.120.801:—	
Koneet ja kalusto	2.111.000:—	
Muu käyttöomaisuus	440.002:—	10.821.803:—

mk 32.301.350:—

TULOSTASE

Kulut:

Varsinaiset kulut

Palkat	6.788.698:—	
Korkokulut	1.342.625:—	
Verot	1.292.460:—	
Poistot	675.115:—	
Muut varsinaiset kulut	2.332.468:—	12.431.366:—
Varaus ylijäämän palautuks. ..	148.960:—	
Tilikauden ylijäämä	533.340:—	682.300:—

mk 13.113.666:—

31. 12. 1952

Vastattavat:

Vieras pääoma

Lyhytaikainen

Tilivelat	5.883.563:—	
Säästökassatalletukset	16.181.299:—	
Velkakirjalainat	1.695.956:—	
Shekkivelat	472.766:—	24.233.584:—

Pitkäaikainen

Kiinnelainat	3.000.000:—	
Muut pankkilainat	743.000:—	3.743.000:—

Oma pääoma

Osuuspääoma	807.639:—	
Vararahasto	2.312.738:—	
Muut rahastot	522.089:—	
Varaus ylijäämän palautuks. ..	148.960:—	
Ylijäämä tilikaudelta 1952 ..	533.340:—	4.324.766:—

mk 32.301.350:—

31. 12. 1952

Tuotot:

Varsinaiset tuotot

Tuotot liikkeen harjoittam.	12.044.041:—	
Muut varsinaiset tuotot	1.069.625:—	13.113.666:—

mk 13.113.666:—

Ylijäämän käyttöehdotus

Tilivuoden ylijäämän, joka on mk 533.340:— ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavasti:

Vararahastoon 50 %	266.670:—
Käyttörahaan 10 %	53.333:—
Korkoa osuuspääomalle 6 %	12.000:—
Ylijäämän palautukseen 0,5 % mukaan	201.337:—
	<u>mk 533.340:—</u>

Ylijäämän käytön ehdottaa johtokunta seuraavaksi: Tilinpäätöksessä tehty varaus mk 148.960:— ja ylijäämän palautukseen vuosivoitosta merkitty summa mk 201.337:— yhdistetään, joten jäsenille palautettavaksi tulee yhteensä mk 350.297:—. Ylijäämää palautettaisiin 0,5 %, josta summasta puolet sekä osuismaksun korko kokonaisuudessaan merkittäisiin kunkin jäsenen osuismaksutilille aina 3.000 markkaan asti ja toinen puoli palautettaisiin jäsenille tavarassa.

Jos johtokunnan ehdotus vuosiylijäämän käyttämisestä tulee hyväksytyksi, muodostuvat osuuskunnan rahastot seuraavan suuruisiksi:

Osuuspääoma	807.639:—
Vararahasto	2.519.453:—
Käyttöraha	453.296:—
Muut rahastot	64.226:—
	<u>mk 3.844.614:—</u>

JÄSENISTÖLLE

Edellä olemme lyhyesti selvittäneet liikkeemme v. 1952 toimintaa ja taloudellisia tuloksia. Ne ovat vaikeasta ajasta huolimatta muodostuneet kohtalaisen hyviksi. Erikoisen ilahduttavaa on todeta, että säästökassatalletukset ovat voimakkaasti lisääntyneet. Voimme luottavaisin mielin aloittaa uuden toimintavuoden ja toivomme, että jäsenkuntamme edelleen uskollisesti tukisi oman liikkeensä kaikinpuolista toimintaa.

Köyliössä helmikuun 25 päivänä 1953.

Johtokunta.

Aarne Jäntti.

Aug. Salminen.

Evert Vuorinen.

Frans Salonen.

Pienestä siemenestä kasvoi suuri puu

Rochdalen rohkeitten kankureitten yhteistyön ja yhteisvastuun maaperään kylvämä siemen on kasvanut suureksi puuksi. Suomessa tämä elinvoimainen puu tunnetaan nimellä edistysmielinen osuuskauppaliike.

Yksi tämän puun voimakkaista oksista on osuuskauppaväen oma vakuutuslaitos Kansa-yhtiö. Sen pyrkimyksenä on tuoda turvallisuutta Suomen kodeille, ja ennen muuta sille väestöosalle, jota koko edistysmielinen osuuskauppaliike palvelee.

KANSA-YHTIO

TILINTARKASTUSLAUSUNTO

KÖYLIÖN OSUUSKAUPAN R.L:n edustajiston varsinaisen kokouksen valitsemina, joista allekirjoittaneet Esko Nykänen ja Erkki Ranne tilintarkastajaksi valitun Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KK) r.y:n edustajina, olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1952 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnät ovat pätevien tositteiden mukaiset. Tilinpäätös on kirjanpidosta oikein johdettu ja sen perusteet ovat kestävät.
2. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.
3. Saamiset ja velat, mukaan luettuna säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot, ovat tilinpäätöksessä otetut oikein. Käyttöomaisuudesta on tehty kirjanpitolain edellyttämät poistot.
4. Palovakuutukset ovat voimassa ja mielestämme riittävät. Arvopaperit olemme laskeneet.
5. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
6. Osuuskunnan liike- ym. toiminta on tilikauden aikana ollut suotuisaa. Sen hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja hyväksyttäviä menettelytapoja. Muutenkin on osuuskunnan asioita hoidettu huolellisesti. Saavutettua tulosta voidaan vallinneet olosuhteet huomioon ottaen pitää kohtuullisena.

Esitetyn perusteella ehdotamme,
että tilinpäätös vahvistettaisiin ja
että tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1952.

Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotusta puollamme.

Köyliössä helmikuun 25 päivänä 1953.

Esko Nykänen.

Helvi Virto.

Erkki Ranne.

Yrjö Lehtinen.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Tarkastettuaan johtokunnan toiminta- ja tilikertomuksen vuodelta 1952 sekä kuultuaan tilintarkastajain antaman lausunnon, hallintoneuvosto jättää ne jäsenten edustajiston kokouksen käsiteltäväksi ehdottaen,

että tilinpäätös vahvistettaisiin,
että tilivelvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1952 ja
että johtokunnan ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Köyliössä 15. päivänä maaliskuuta 1953.

Hallintoneuvoston puolesta:

Viho Sulonen.

Aarne Jäntti.

KESKUSLIIKKEET JA VAKUUTUSLAITOKSET

Edistysmieliset osuusliikkeet

Suhdannekehityksessä tapahtuneet muutokset kuvastuvat tietysti myös edistysmielisen osuuskauppaliikkeen toiminnassa. Sen jäsenkunnan toimeentulomahdollisuudet vähenivät talouselämän vaikeuksien lisääntyessä, varsinkin kun jäsenkunnallamme on sangen rajoitetusti käytettäväänään taloudellisia apulähteitä. Kuitenkin voidaan sanoa, että osuuskauppaliike sittenkin selviytyi melkoisen hyvin.

Jäsenmäärä ylitti vihdoinkin $1\frac{1}{2}$ miljoonan rajan, joten se vuoden lopussa oli 510.839. Vuoden kuluessa liittyi uusia jäseniä 30.691, poistui riveistä kuoleman kautta 4.579, erosi erilaisista syistä 6.479 ja erotettiin suoritetuissa jäsenluetteloiden tarkistuksissa 3.843. Näitä tarkistuksia toimitettiin viime vuoden aikana tavallista vähemmän. Jäsenmäärän nettolisäys oli edellisestä vuodesta 15.790.

Osuusliikkeiden liikevaihdon kehitys oli vuoden kuluessa yleisen suhdannekehityksen mukaisesti sangen epätasaista. Tammi—helmikuussa lisäys oli runsaat 25 % ja koko ensimmäisen neljänneksen aikana 20,3 %. Toisen neljänneksen aikana lisäysprosentti supistui jo 9,7:ään, kolmannella neljänneksellä 8:aan ja viimeisellä neljänneksellä ainoastaan 3,4 %:iin. Joulukuun liikevaihdon lisäys jäi niin vähäiseksi kuin 0,1 %:ksi. Osuusliikkeiden yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 1952 oli 57.365 milj. mk ja lisäys koko vuoden aikana 4.977 milj. mk eli 9,5 %.

Osuusliikkeiden oman tuotannon arvo oli viime vuonna 8.757 milj. mk ja se lisääntyi edellisestä vuodesta 837 milj. mk eli 10,6 %. Oman tuotannon osuus liikevaihdosta kasvoi edellisen vuoden 15,1 %:sta 15,3 %:iin.

Toimipaikkojen kehityksestä on vielä syytä mainita, että myymälöiden lukumäärä lisääntyi vuoden kuluessa 99:llä ja oli vuoden lopussa 3.538. Vuoden kuluessa avattiin 179 uutta myymälää, mutta myös lopetettiin 80, joten lisäys jäi näinkin pieneksi. Tavallista suurempi lopetettujen myymälöiden luku johtuu siitä, että osuusliikkeiden oli pakko lopettaa kannattamattomia toimipaikkoja. Ravitsemisliikkeiden lukumäärä lisääntyi 4:llä 261:een ja tuotantolaitosten luku 14:llä 282:een.

Osuusliikkeet joutuivat koko vuoden kamppailemaan sekä rahoitus- että kannattavuusvaikeuksien kanssa. Yleinen rahatilanteen kiristyminen ei voinut olla tuntumatta osuusliikkeiden toiminnassa, ja niinpä pääomien hankinta toiminnan laajentamista vastaavasti oli erittäin suuren työn takana ja osittain mahdotontakin. Osuusliikkeiden hankkimien ulkopuolisten luottojen määrä jäi tämän vuoksi hyvin vaatimattomaksi. Kannattavuuteen taas vaikuttivat liikevaihdon pieni lisääntyminen, vähittäiskaupan myyntipalkkioiden jatkuva supistaminen sekä toisaalta se, että kustannuksia ei kyetty alenta-

maan samassa suhteessa tulojen pientymisen kanssa. Osuusliikkeiden tulostaso muodostuikin keskimäärin huonommaksi kuin pitkiin aikoihin.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto (KK) r.y.

Keskusliitto joutui omalta osaltaan kantamaan osuusliikkeiden toiminnassa ilmenneitä rasituksia. Sekä pääoma- että kannattavuuskysymyksen hoitamisessa osuusliikkeet tarvitsevat KKn apua enemmän kuin edellisenä vuonna. Toisaalta taas kannattavuustason heikkeneminen vaati KK:ta kiinnittämään entistäkin enemmän huomiota osuusliikkeiden tarkastus- ja neuvontatyöhön.

KKn edustajakokous hyväksyi keskusliitolle uudet säännöt, jotka aiheuttivat eräitä huomattavia muutoksia sekä KK:ssa että koko osuuskauppaliikkeessä. Tärkein niistä oli v. 1946 KKn sääntöihin otetun suhteellisuusperiaatteen poistaminen. Täten KKn hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsenet valitaan jälleen enemmistövaaleilla.

KKn osuuskauppakoulun rakennuksen työt olivat rahoitusvaikeuksien vuoksi pysähdyksissä alkupuolella vuotta, mutta pantiin hallintoneuvoston päätöksellä uudestaan käyntiin vuoden puolivälissä. Varsinaisen koulurakennuksen harjannostajaiset pidettiin 10. 11. 1952 ja oppilasasuntolarakennusten 23. 1. 1953, jolloin samalla rakennuksen peruskirja muurattiin koulun seinään.

Osuustukkukauppa

Edistysmielisten osuusliikkeiden kaupallisen ja tuotannollisen keskusjärjestön OTKn myynti lisääntyi vuonna 1952 noin 3 miljardilla markalla 35,5 miljardiin, mikä merkitsi 9,1 % lisäystä edellisestä vuodesta.

OTKn osastojen kesken myynti jakaantui seuraavasti:

	Myynti		Muutokset %
	1952	1951	
	milj. mk		
Siirtomaaosasto	9.266	7.817	+ 18,5
Maataluosasto	7.761	6.392	+ 21,4
Rautaosasto	6.516	6.028	+ 8,1
Vaatetus- ja teollisuusosasto	4.445	4.629	— 4,0
Hedelmäosasto	2.582	1.973	+ 30,9
Kangas- ja lyhyttavaraosasto	1.993	2.106	— 5,4
Jalkineosasto	1.560	2.088	— 25,3
Koneosasto	379	487	— 22,2
Tytäryhtiöiden oma laskutus	1.039	1.066	— 2,5
	35.541	32.586	+ 9,1

OTKn harjoittama osuustoiminnallinen keskustuotanto lisääntyi kertomusvuotena runsaammin kuin koko liikkeen myynti, nimittäin 1.034 miljoonaa 8.530 miljoonaa. Lisäys oli 13,8 %.

OTKn tuotanto jakaantui eri teollisuudenalojen kesken kahtena viime vuotena seuraavasti:

	Myynti		Muutokset
	1952	1951	
	milj. mk		%
Elintarviketeollisuus	6.532	5.434	+ 20,2
Vaate- ja tekstiiliteollisuus	967	1.037	— 6,8
Muu teollisuus	1.031	1.025	+ 0,6
	8.530	7.496	+ 13,8

Tuotannon kasvu tapahtui pääasiassa entisten tehtaiden puitteissa, sillä OTKlla ei ollut vielääkään mahdollisuuksia huomattavampaan rakennustoimintaan. Ainoa laitos, joka vuoden kuluessa saatiin entisten lisäksi, oli Keru Oy:n suuri vanutehdas Hyvinkäällä, jonne aikaisempi tehdas siirrettiin Helsingistä. OTKn tuotantolaitosten luku pysyi siten edelleen 24:nä. Laitokset olivat: kahvipaahdimo, Kontio & Kontio Oy:n kalansuolaamot ja -savustamot, 5 lihanjalostustehtästä, makaronitehdas, margariinitehdas, 2 meijeriä (Humpilan Meijeri Oy. ja Perniön Asemanseudun Meijeri Oy.), mylly, naula-tehdas (Oy. Sotkialla), perunajauho- ja mallastehdas (Oy. Perunalla), puuvalmistehdas ja saha (OTKn Puu Oy:llä), teknokemiallinen tehdas, tultikkutehdas, pukutehdas, paitatehdas, leninkitehdas, kapalotehdas, vuodevaatetehdas sekä vanutehdas (Keru Oy:llä).

Omien tuotteiden osuus OTKn myynnistä oli noin 25 %, edellisenä vuotena noin 24,1 %.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Kansan

myönsi vuonna 1952 uusia henkivakuutuksia 21.305 kpl. 2.977 milj. mk:n summalle. Lisäksi yhtiö myönsi hautausvakuutuksia 112 milj. mk:n vakuutussummalle, joten kokonaishankinta nousi 3.089 milj. mk:aan. Vakuutusten keskiuuruus on edelleen kasvanut. Kertomusvuonna se oli 139.700 mk; vastaava määrä edellisenä vuotena oli 128.400 mk. Uusien vakuutusten lunastus samoin kuin vanhojen voimassa pysyminenkin on kertomusvuoden aikana ollut tyydyttävä. Vakuutuskanta lisääntyi yhteensä 2.360 milj. mk ja kohosi vuoden lopussa, voittovakuutussummat mukaan luettuna, 16.000 milj. mk:aan. Vakuutuskorvausten määrä on jatkuvasti lisääntynyt erikoisesti sairauskorvausten osalta. Vakuutetuille voitonjaon perusteella myönnetty lisäsummat on vahvistettu myös vuodeksi 1953 entisen suuruisina. Yhtiön voitonjakoon käyttämä ja varaama määrä on viime vuosina vakuutussumman 1.000:ta kohti ollut suurempi kuin muissa henkivakuutusyhtiöissä.

Keskinäinen Palo- ja Tapaturmavakuutusyhtiö Kansan

kotimainen palovakuutuskanta kasvoi vuoden aikana 21.000 milj. mk ja oli vuoden lopussa 129.000 kpl. 107.000 milj. mk:n summalle. Palovahinkoja sattui kaikkiaan vuoden aikana 329 eli 95 enemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvauksina suoritettiin 81,5 milj. mk, edellisenä vuonna vain 31,6 milj. mk. On todettava, että palotapausten luvussa ja suoritetuissa korvausmäärissä on tapahtunut varsin jyrkkä nousu edelliseen vuoteen verrattuna. Osuuskauppojen osuus palotapausten luvussa oli 37 ja suoritetuista korvauksista 43,2 milj. mk. Suurimmista osuuskauppoja kohdanneista paloista mainittakoon Ol. Vallan, korvaus 8,3 milj. mk, Ol. Sallan, korvaus 8,2 milj. mk ja Nuutajärven Ok:n, korvaus 5,6 milj. mk.

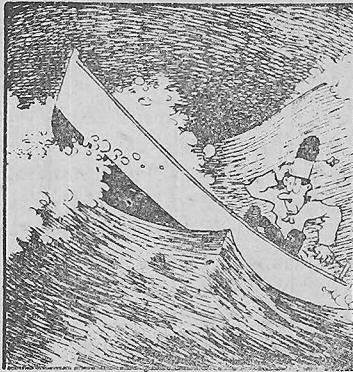
Yhtiön tapaturmavakuutuskanta lisääntyi kertomusvuoden aikana 2.310 milj. mk ja oli vuoden päättyessä 12.101 milj. mk. Myös liikennevakuutukset lisääntyivät huomattavasti. Vuoden päättyessä oli voimassa 3.216 liikennevakuutusta, edellisenä vuonna 2.418. Vaunuvahinkovakuutukset ja autopalo- vakuutukset lisääntyivät suhteellisesti vieläkin enemmän.

Henki-Kansan ja Palo-Kansan uudet sijoitukset vuoden aikana olivat noin 400 milj. mk. Pääosan uusista sijoituksista muodostavat osuuskaupoille ja asuntotuotantoon myönnettyt lainat. Sijoitusten kokonaismäärä vuoden lopussa nousi noin 1.850 milj. mk:aan.

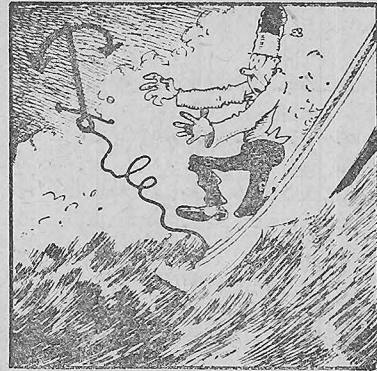
Eläkekassa Tukeen

liittyi vuoden aikana uusia jäseniä 1.672 kpl. ja vanhoja poistui 995. Vakuutettujen luku lisääntyi 677:llä ja oli vuoden lopussa 8.511. Vakuutettujen toimihenkilöiden vuotuisten eläkkeiden summa kasvoi 142,7 milj. mk ja nousi 757,0 milj. mk:aan.

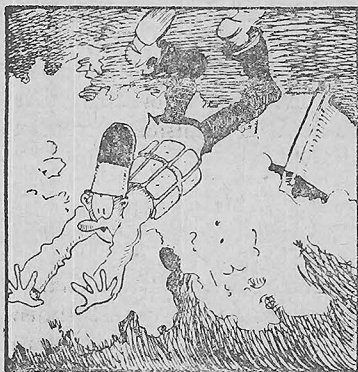
Tuen luotonanto rajoittui yksinomaan osuuskauppaliikkeen piiriin. Uusia lainoja myönnettiin 290 milj. mk:n määrälle, ja sijoitusten kokonaissumma vuoden lopussa oli 1.100 milj. mk.

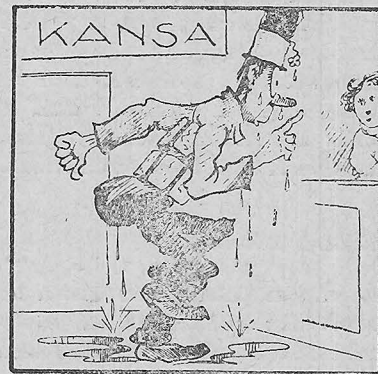
Kun vaara oli suurin, muisti Pekka, että häneltä puuttui jotakin.

Asia ei sietänyt viivytystä. Ankkuri pohjaan ja heti toimeksi.

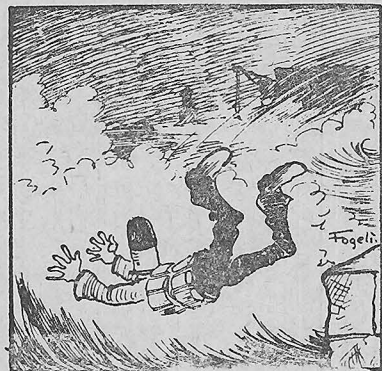
Suorinta tietä, vaikka vaatteet kastuisi.

Henkivakuutus Pekka Puupäälle ja pian!

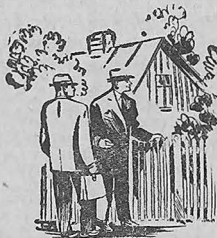

Ja nyt kiireesti pelastamaan ankkuri ja vene.

No nyt ei ole hätää, kun on kaksi pelastusvyötä, minulla korkkiliivit ja perheelläni henkivakuutus.

Jos kohdallesi sattuisi tulipalo...

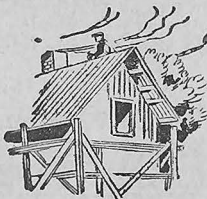

He tulevat tärkeälle asialle...

Tulipalo tulee kysymättä vierailuakaa. Punaisen kukon voittokulku hävittää tuhansia koteja vuosittain. Asetakaa te omalta kohdaltanne sulku tulen tuhoille. Ottakaa riittävä palovakuutus omaisuutenne suojaksi.

Eräänä kohtalokkaana päivänä —

aivan aavistamatta — tapahtui näin Muutamassa hetkessä oli jäljellä vain kasa tuhkaa. Onneksi oli rakennus vakuutettu Kansa-yhtiössä, joka myös palovakuutuksien antajana on yksi maamme suurimmista.

Jo silloin kun talo on rakenteilla

on syytä hankkia riittävä palovakuutus. Rakennuksen valmistuttua on edelleen huolehdittava, että vakuutus jatkuvasti pysyy riittävänä sekä rakennuksen että irtaimiston osalta. Kansa-yhtiö on vankka varustuksenne vahingon varalle.

Palovakuutusmaksut ovat huokeita

Teidän kannattaa vakuuttaa omaisuutenne täydestä arvostaan, jopa aika-ajoin tarkistaakin, että vakuutussumma pitää yhtä vallitsevan hintatason kanssa. Palovahingon sattuessa Kansa-yhtiö maksaa korvaukset nopeasti ja oikeudenmukaisesti.

KANSA-YHTIÖ

Asuusteknologiaa 2.1.

Helsinki

Postilokero 120.